

Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista (1503/2016)

Varhaiskasvatuspäälikkö 1.4.2026 14/2026 §

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuohje 1.8.2026 alkaen

Sisällys

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuohje 1.8.2026 alkaen.....	1
1. Maksun määräytyminen	2
1.1. Perheen koko	2
2. Tulotietojen toimittaminen	2
2.1. Maksun määräytymiseen vaikuttavat tulot	2
2.2. Tulot, jotka eivät vaikuta maksun määräytymiseen.....	3
3. Asiakasmaksun laskeminen	3
3.1. Asiakasmaksu eri tuntiluokissa	4
3.2. Sisaruksen maksu	4
3.3. Esiopetuksessa olevan lapsen maksu	5
3.4. Hoitoaikavaraukset ja varattujen tuntien ylitys.....	6
3.5. Asiakasmaksun tarkistaminen	6
4. Poissaolojen vaikutus varhaiskasvatukseen asiakasmaksuun	7
4.1. Vanhempainvapaa	7
5. Asiakasmaksun laskutus.....	8
6. Maksun perimättä jättäminen ja alentaminen.....	9
7. Tilapäisen varhaiskasvatuksen asiakasmaksu.....	9
8. Peruuttamatta jätetystä varhaiskasvatuksesta perittävä maksu	9
9. Muutokset tietoihin.....	10

1. Maksun määräytyminen

Varhaiskasvatuksesta perittävä asiakasmaksu määräytyy perheen koon ja tulojen sekä lapsen varhaiskasvatuksessa vietetyn ajan perusteella. Lapsen aloittaessa varhaiskasvatuksessa, tulee huoltajien ilmoittaa suostumus tulorekisterin käyttöön ja/tai toimittaa tulotiedot ja -tositteet tai hyväksyä korkein asiakasmaksu aloittamiskuukauden aikana. Mikäli huoltajat eivät ilmoita tulotietojaan sen kuukauden aikana, kun varhaiskasvatus on myönnetty alkavaksi, peritään enimmäiskuukausimaksu. Jos maksun määräämistä koskeva päätös on perustunut asiakkaan antamiin virheellisiin tietoihin, voidaan oikaistu maksu periä takautuvasti enintään vuoden ajalta.

1.1. Perheen koko

Perheen kokona otetaan huomioon yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa elävät henkilöt sekä kaikki heidän kanssaan samassa taloudessa asuvat molempien alaikäiset, alle 18-vuotiaat, lapset.

Jos lapsen huoltajat asuvat eri osoitteissa ja erillistalouksissa, mutta lapselle järjestetään varhaiskasvatusta vain yhdessä kunnassa, määrätään maksu sen perheen tulojen perusteella, jonka luona lapsi väestötietojärjestelmän mukaan asuu. Maksu osoitetaan vain samassa osoitteessa asuvalle huoltajalle. Huoltajat sopivat keskenään mahdollisesta laskun jakamisesta. Jos lapselle järjestetään varhaiskasvatusta kahden kunnan alueella, maksu määrätään erikseen molemmissa kunnissa. Näin määrätty maksut eivät saa ylittää yhteensä 335 euroa kuukaudessa.

2. Tulotietojen toimittaminen

Perheen hyväksyessä korkeimman maksuluokan, määrätään maksu sen mukaisesti eikä tulotietoja tarvitse toimittaa. Perheen tulot selvitetään tulorekisteristä ja/tai toimitetuista tulotiedoista ja -tositteista. Kirjallisen suostumuksen tulorekisterin tietojen käyttöön voi toimittaa aloittamisen yhteydessä. Tiedot ilmoitetaan ensisijaisesti sähköisesti Edlevo-sovelluksessa tai suojatulla sähköpostilla <https://turva.orimattila.fi> ([Turvapostiohjeet-Orimattila](#)).

2.1. Maksun määräytymiseen vaikuttavat tulot

Perheen tuloja ovat huoltajien tai yhteistaloudessa elävien avio- tai avopuolisoiden ja lapsen tulot. Tuloksi luetaan veronalaiset ansio- ja pääomatulot sekä veroista vapaat tulot.. Tulojen vähennyksissä otetaan huomioon suoritetut elatusavut ko. perheen ulkopuolisille lapsille.

Toimitettavat tulonselvitykset:

- Palkkalaskelmat, joissa veronalainen bruttopalkka lisineen + luontaisedut/kk + lomarahaa. Laskelmasta tulee ilmetä myös ansiot kuluvalta- ja edelliseltä kalenterivuodelta. Jos lomarahaa ei ole eritelty palkkalaskelmassa, kuukausituloihin lisätään 5 %.
- Todistukset eläkkeistä, muista etuuksista (esim. äitiys-, sairaus-, kuntoutus-, koulutus- ja työttömyyspäiväraha, työmarkkinatuki)
- Pääomatulot (esim. korko- osinko- ja vuokratulot)
- Laskennallinen metsätulo. Metsätuloa laskettaessa otetaan pyynnöstä huomioon metsänhoitoyhdistyksen tai Suomen metsäkeskuksen antaman lausunnon perusteella hakuumahdollisuuden nettoraha-arvon mukainen alennus.
- Lapsen omat tulot (esim. perhe-eläke, korkotulo, elatusapu tai elatustuki)
- Verosta vapaat tulot
- Itsenäisen liikkeen- tai ammatinharjoittajan tulee toimittaa yrittäjän tulonselvityslomake liitteineen [Yrittäjän-tulonselvitys](#)

Kaikkia asiakasmaksuun vaikuttavia tulotietoja, kuten esimerkiksi vuokra- ja osinkotuloja tai yrittäjätoiminnan tuloja ei saada tulorekisteristä. Asiakkaan tulee siis itse ilmoittaa muut kuin tulorekisterissä näkyvät tulot.

2.2. Tulot, jotka eivät vaikuta maksun määräytymiseen

Tulona ei oteta huomioon lapsilisää, vammaisetuuksista annetun lain (570/2007) mukaista etuutta, kansaneläkelain (568/2007) mukaista lapsikorotusta, opintotukilain (65/1994) mukaista opintotukea, asumistukea, tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavia sairaanhoito- ja tutkimuskuluja, sotilasavustusta, rintamalisää, aikuiskoulutustukea, toimeentulotukena maksettavaa toimintarahaa ja matkakorvausta, Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuuksista annetun lain (566/2005) mukaista ylläpitokorvausta, julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain (916/2012) mukaista kulukorvausta, opintojen johdosta suoritettavia apurahoja ja muita vastaavia avustuksia, perhehoidon kustannusten korvauksia eikä lasten kotihoidon tukea. (19.12.2017/961)

3. Asiakasmaksun laskeminen

Varhaiskasvatusmaksu lasketaan vähentämällä perhekoon mukaisesti perheen bruttotuloista taulukon mukainen tuloraja. Erotus kerrotaan maksuprosentilla 10,7 % (0,107). Tulos osoittaa lapsen

varhaiskasvatuksen asiakasmaksun euroina kuukaudessa. Yli kuusihenkisen perheen tulorajaa korotetaan kustakin seuraavasta lapsesta 295 euroa.

Perheen henkilömäärä	Tuloraja 1.8.2026 euroa/kk	Maksuprosentti	Korkeimman maksun tuloraja
2	4369	10,7 %	7499
3	5635	10,7 %	8765
4	6399	10,7 %	9529
5	7163	10,7 %	10293
6	7925	10,7 %	11055

3.1. Asiaksmaksu eri tuntiluokissa

Varhaiskasvatuksen kuukausimaksu perustuu palvelusopimuksen laatimisen yhteydessä sovittuun kuukausittaisten varhaiskasvatustuntien määrään. Mikäli tuntien määrää ei pystytä ennalta arvioimaan, ja tarve vaihtelee kuukausittain, varataan tuntimäärä maksimitarpeen mukaan. Vaikka todellinen käyttö olisi ennalta varattua vähäisempää, peritään vähintään päätöksen mukainen maksu.

Aika, tuntia/kk	Maksu % kokopäiväisen varhaiskasvatuksen maksusta	Korkein maksu
enintään 84 h/kk keskimäärin alle 20 h/vko	peritään 60 % kokopäiväisen varhaiskasvatuksen maksusta + mahdollinen tuntiylitys	201
yli 84–147 h/kk keskimäärin alle 35 h/vko	peritään 80 % kokopäiväisen varhaiskasvatuksen maksusta + mahdollinen tuntiylitys	268
yli 147 h/kk keskimäärin alle 40 h/vko	peritään kokopäiväisen varhaiskasvatuksen maksu	335

3.2. Sisaruksen maksu

Perheen ensimmäiseksi lapseksi katsotaan lain mukaan aina nuorin varhaiskasvatuspalveluja käyttävä lapsi. Perheen nuorimman lapsen kokopäiväisen varhaiskasvatuksen korkein maksu on 335 euroa kuukaudessa. Toisesta lapsesta perittävä maksu on enintään 40 prosenttia nuorimman lapsen

maksusta. Seuraavien lasten maksu on 20 prosenttia nuorimman lapsen maksusta. Lasta koskevaa 32 euroa pienempää kuukausimaksua ei peritä.

Enimmäismaksut	Maksu euroina 1.8.2026
Enimmäismaksu	335
Toisen lapsen enimmäismaksu	134
Pienin perittävä lapsikohtainen maksu	32

3.3. Esiopetuksessa olevan lapsen maksu

Esiopetus (ma-pe 4 h/pv) on maksutonta lukuvuosittain määriteltävinä esiopetuksen toimintapäivinä. Päivittäinen esiopetusaika on pääsääntöisesti klo 8.30–12.30 mutta voi poiketa perustellusta, esimerkiksi koulukuljetukseen liittyvästä syystä, ollen esim. 9–13. Vuoropäiväkodissa esiopetusta annetaan klo 8.30–16.00 välillä.

Lapsen varhaiskasvatussuhde ja maksu ovat voimassa esiopetuksen alkamiseen saakka. Kun lapsi aloittaa esiopetuksen, päivitetään lapsen sijoitus ja palvelusopimus vastaamaan lapsen esiopetusta täydentävää varhaiskasvatuksen tarvetta. Myös asiakasmaksupäätös päivitetään palvelusopimuksen mukaiseksi.

Aika, tuntia/kk	Maksu % kokopäiväisen varhaiskasvatuksen maksusta
esiopetus 4 h/pv	maksuton
esiopetus 4 h/pv + enintään 84 h/kk	peritään 60 % kokopäiväisen varhaiskasvatuksen maksusta (maksimissaan 201 €) + mahdollinen tuntiylitys
esiopetus 4 h/pv + yli 84 h/kk	peritään 80 % kokopäiväisen varhaiskasvatuksen maksusta (maksimissaan 268 €)

Elokuussa perheelle muodostuu yksi lasku, joka sisältää tarvittaessa kaksi erilaista maksua. Lasku muodostuu elokuun alkupäässä laskutettavasta aiemman varhaiskasvatustarpeen mukaisesta maksusta ja esiopetuksen alettua osa-aikaisesta varhaiskasvatusmaksusta. Lapselle tehdään esiopetusvuoden jälkeiselle kesä- ja heinäkuulle uusi asiakasmaksupäätös palvelusopimuksen mukaisesti, jos perhe tarvitsee varhaiskasvatusta.

Maksutonta esiopetusta ei järjestetä lukuvuoden loma-aikoina. Jos lapsi tarvitsee esiopetuksen lisäksi täydentävää varhaiskasvatusta, määräytyy maksu palvelusopimuksessa varatun kuukausittaisen tuntimäärän mukaan.

3.4. Hoitoaikavaraukset ja varattujen tuntien ylitys

Huoltajien tulee ilmoittaa sähköisen varauskalenterin kautta etukäteen lapsen hoitoajat mahdollisimman aikaisin, Orimattilan kaupungin varhaiskasvatuksen www-sivuilla/varhaiskasvatus ilmoittamassa aikataulussa. Mikäli perhe ei ole ilmoittanut hoitoaikoja määräaikaan mennessä, tulkitaan se siten, että varhaiskasvatuksen tarvetta ei ole ja lapselle ei varata paikkaa. Varattuihin toimintapäiviin lasketaan mukaan läsnäolopäivien lisäksi myös etukäteen varattujen päivien kohdalle osuvat sairaus- ja muut poissaolot. Vastuu varatun ja toteutuneen hoitoajan reaaliaikaisesta seurannasta on huoltajilla.

Aikojen toteutumista seurataan kuukausittain. Varatun/sovitun hoitoajan ylittyessä peritään maksu toteutuneen ja varatun tuntimäärän mukaan ja samalla tarkistetaan palvelutarve.

Orimattilan varhaiskasvatuksessa on käytössä hoitoaikatuntien ylityslaskutus, mikäli sovittu palvelutarve ylittyy. Tällöin maksu laskutetaan korkeamman palvelutarpeen mukaisesti.

Miten kertyneet tunnit lasketaan?

Laskutuksessa huomioidaan sekä varatut että käytetyt tunnit. Lasku muodostuu uloimpien aikavaihtoehtojen mukaan. Esimerkiksi

- Hoitoaikavaraus: klo 6.30–15.30 = 9 h
- Toteuma: klo 6.45–16.45 = 10 h
- Laskutettava aika: klo 6.30 –16.45 = 10 h 15 min

Lukitusaikana tapahtuvat äkilliset poissaolot tai sairauspoissaolot eivät poista aiemmin varattua hoitoaikaa. Kertyneitä tunteja voi seurata Edlevo-sovelluksen kautta.

Kuukausissa on eri määrä arkipäiviä. Sovitut tunnit eivät välttämättä riitä pitkälle kuukaudelle ilman erikoisjärjestelyjä. Esiopetuksen loma-ajalle varattu varhaiskasvatus kerryttää laskutettavia varhaiskasvatustunteja. Tuntien alitusta ei hyvitetä eikä sopimuksen tuntimäärää muuteta satunnaisen tarpeen, esimerkiksi loman mukaan

3.5. Asiakasmaksun tarkistaminen

Asiakasmaksu tarkistetaan joka toinen vuosi, kun indeksitarkistukset asiakasmaksuun ja tuloarajoihin tehdään varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetun lain nojalla. Maksu tarkistetaan myös silloin

kun perheen tulot muuttuvat olennaisesti, maksu osoittautuu virheelliseksi, perheen koko tai kuukaudelle varattava tuntimäärä muuttuu pysyvästi.

Lyhytaikaista kuukaudelle varattavan tuntimäärän muutosta ei huomioida. Muutostarpeen on oltava pysyvä tai pitkäaikainen ennen kuin sillä on vaikutusta asiakasmaksun tarkistamiseen.

Jos varhaiskasvatuksen tarve on säännöllisesti sovittua varhaiskasvatusaikaa pienempi, päivitetään palvelusopimus tarvetta vastaavaksi seuraavan kalenterikuukauden ensimmäisestä päivästä alkaen. Varhaiskasvatusmaksua ei muuteta takautuvasti ja muutokset tehdään seuraavan kalenterikuukauden alusta.

4. Poissaolojen vaikutus varhaiskasvatukseen asiakasmaksuun

Satunnaisia lapsen poissaolopäiviä ei hyvitetä varhaiskasvatuksen asiakasmaksussa. Esimerkiksi loma tai siihen rinnastettava muu keskeytys ei ole maksun alentamisen peruste. Mahdolliset poissaolot eivät myöskään vapauta varattuja viikkotunteja käytettäväksi muussa ajankohdassa.

Seuraavissa tapauksissa poissaoloilla on vaikutusta asiakasmaksuun:

- Jos lapsi on sairautensa vuoksi poissa varhaiskasvatuksesta kaikki kalenterikuukauden toimintapäivät, maksua ei peritä lainkaan.
- Jos lapsi on sairautensa vuoksi poissa varhaiskasvatuksesta vähintään 11 toimintapäivää kalenterikuukaudessa, maksuna peritään puolet asiakasmaksun määrästä.
- Jos lapsi on poissa varhaiskasvatuksesta muusta syystä kuin sairautensa vuoksi kalenterikuukauden kaikkina päivinä, maksuna peritään puolet asiakasmaksun määrästä. Huom.! Maksu peritään, vaikka läsnäolopäiviä olisi vain yksi.
- Jos lapselle ei varata päiväkodin tai perhepäivähoidon henkilöstön täydennyskoulutus- ja kehittämispäivien aikana varhaiskasvatusta.

Kun varhaiskasvatussuhde alkaa tai päättyy kesken kalenterikuukauden, kuukausimaksu on toteutuneen varhaiskasvatusajan mukainen.

4.1. Vanhempainvapaa

Oikeus lapsen samaan varhaiskasvatuspaikkaan säilyy, vaikka lapsi on poissa varhaiskasvatuksesta sinä aikana, jona lapsen hoidosta maksetaan sairausvakuutuslain mukaista vanhempainrahaa, jos poissaolo kestää yhtäjaksoisesti enintään 13 viikkoa. Ajalta ei peritä asiakasmaksua.

Yli 5 päivää kestävästä vanhempainvapaaseen liittyvästä poissaolosta on ilmoitettava päiväkotiin tai perhepäiväkotiin viimeistään yhtä kuukautta ennen sen suunniteltua aloittamispäivää. Toistuvasta 1–5 päivää kestävästä poissaolosta on ilmoitettava viikko ennen ensimmäisen poissaolon suunniteltua aloittamispäivää. Näiltä ajanjaksoilta ei peritä asiakasmaksua.

Kertaluonteisesta enintään 5 päivää kestävästä poissaolosta ei ole ilmoitusvelvollisuutta, eikä ajalta saa asiakasmaksuvapautusta.

5. Asiakasmaksun laskutus

Kalenterikuukauden maksut laskutetaan jälkikäteen seuraavan kuukauden aikana. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksu on ulosottokelpoinen ja siitä peritään lain mukaista viivästyskorkoa. Tilapäisissä maksuvaikeuksissa, ottakaa yhteyttä varhaiskasvatuspalveluihin ennen laskun eräpäivää. Maksamattomat varhaiskasvatusmaksut siirretään perintätoimistolle laskulla olevan eräpäivän jälkeen.

Maksu peritään enintään yhdeltätoista kalenterikuukaudelta toimintavuoden (1.8.-31.7.) aikana. Maksuton kuukausi on heinäkuu edellytyksellä, että lapsen varhaiskasvatus on alkanut ennen edellisen vuoden syyskuun ensimmäistä päivää ja laskutettuja kuukausia on 11. Oikeus maksuttomaan kuukauteen säilyy muutettaessa kunnasta toiseen.

Jos lapsi on varhaiskasvatuksessa toimintavuoden kaikkina kuukausina ja hän on poissa varhaiskasvatuksesta toimintavuoden aikana muusta syystä kuin sairauden vuoksi enintään kolme neljäsosaa kuukausimaksun perusteena olevien kuukausittaisten varhaiskasvatuspäivien määrästä, voidaan maksu kuitenkin periä 12 kuukaudelta. Poissaolopäiviä laskettaessa otetaan huomioon etukäteen ilmoitetut poissaolot.

Orimattilan kaupunki käyttää Kivra-digipostijärjestelmää varhaiskasvatuksen laskujen toimittamiseen. Laskut lähetetään ensisijaisesti e-laskuna suoraan asiakkaan verkkopankkiin, jos

e-laskusopimus on tehty. Pankki antaa lisätietoja e-laskupalvelun ja suoramaksun käyttöönotosta. Mikäli e-laskua ei ole käytössä, lasku toimitetaan Kivraan tai Postin OmaPostiin sen mukaan, kumpi palvelu asiakkaalla on käytössä. Jos sähköisiä palveluja ei ole käytössä, lasku lähetetään paperisena postitse.

6. Maksun perimättä jättäminen ja alentaminen

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuun voi anoa maksuvapautusta tai alentamista tilanteessa, jossa palvelun käyttäjä perheen toimeentulo vaarantuu toimeentulotuesta annetun lain (1412/1997) tarkoittamalla tavalla. Varhaiskasvatuksen [Maksuvapautusanomus](#) löytyy Orimattilan kaupungin [www-sivuilta/varhaiskasvatus](#). Asiakasmaksun alentamista tai perimättä jättämistä ei myönnetä taannehtivasti, vaan sen kuukauden alusta, jolloin hakemus on saapunut varhaiskasvatuksen toimistoon.

7. Tilapäisen varhaiskasvatuksen asiakasmaksu

Tilapäisestä varhaiskasvatuksesta voidaan sopia, mikäli lapsiryhmissä on ennalta tiedetysti tilaa. Tilapäisellä varhaiskasvatuksella tarkoitetaan satunnaista, ei säännöllistä, hoidon tarvetta.

Tuntia/pv	Maksu	Maksu sisarukselta
enintään 4h/pv	18 €/pv	9 €/pv
yli 4h - 7h/pv	24 €/pv	12 €/pv
yli 7h/pv	30 €/pv	15 €/pv
vuorohoito	40 €/pv	40 €/pv

8. Peruuttamatta jätetystä varhaiskasvatuksesta perittävä maksu

Huoltajien tulee vahvistaa tarjottu varhaiskasvatuspaikka mahdollisimman pian sähköisessä asiointipalvelussa tai kirjallisesti. Jos paikkaa ei ole otettu vastaan, eikä varattua paikkaa ole etukäteen peruttu, voidaan periä puolet asetuksen mukaan määräytyvästä maksusta.

Jos lapsen huoltajat varaavat lapselle varhaiskasvatuspaikan lomansa ajaksi varhaiskasvatusyksiköiden ns. päivystysajalle, eivätkä peruuta sitä ajoissa, voidaan varhaiskasvatuspaikasta periä puolet kuukausimaksusta. Vaikka perheen tulot olisivat niin pienet, ettei lapselle ole määrätty kuukausimaksua, peritään varatusta varhaiskasvatuksesta kuitenkin puolet pienimmästä perittävästä maksusta (varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaki 10 § 2 momentti).

9. Muutokset tietoihin

Perustietojen muutokset, tulomuutoksista ilmoittaminen sekä korkeimpaan maksuluokkaan siirtyminen tehdään Edlevo-sovelluksessa tai suojatulla sähköpostilla osoitteessa: <https://turva.orimattila.fi>. Paikan irtisanominen tehdään sähköisen asiointipalvelun kautta ([Varhaiskasvatuksen WEB](#)).

Hoitoajan tarpeeseen liittyvät muutokset tulee ilmoittaa viipymättä päiväkodin johtajalle.

Asiakasmaksuja koskeviin tiedusteluihin vastaa varhaiskasvatuksen toimistosihteeri, puh: 044 273 5928, sähköposti: varhaiskasvatus@orimattila.fi.